

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

¡TOT PROGRESSA!

«El Papa ha autorisat l'instalació del cinematograf en els temples». (Telegrama de Roma).

—¡Vagin entrant, vagin entrant!... ¡Per cada metre de película, quinze dies d'indulgencia!...

Per l'unió

PARAULES DE CONSELL

VOLDRIA dir unes curtes paraules sobre la nova lleve de divergència que treballa avui interiorment la nostra Esquerra catalana —si es que encara existeix propiament una Esquerra catalana.—Parlo del ferment de gelosies després de l'excursió d'en Melquíades Álvarez a Catalunya, a la recerca de nous contingents per al seu partit.

Crec que's parteix d'un punt de vista equivocacat. Aqueit punt de vista es el *rezel*. Per tradició, el catalanisme's fonamenta massa exclusivament sobre'l *rezel*. Hi ha un principi informulat, que's posa com a base de tota actuació catalanista; es aquest: tota agrupació *no catalana* es *anticatalana*, mentres no's demostri lo contrari.—De manera que, per aquest costat, el catalanisme continúa xenofob, com totes les causes tradicionals i recloses, propiament nacionalistes, en el sentit francès de la paraula. Es ben possible que en aqueix fenomen hi hagi un motiu historic, d'esterilitat per la ja vella causa de Catalunya.

Sura, doncs, un pessimisme fonamental sobre'l catalanisme. Com els partits religiosos d'austeritat, a la fairsó calvinista, ens sentim invenciblement portats a condemnar o marcar ab un prejudici hostil, ab un anatema previ, tot lo que no es de casa, tot lo que es *metec* o *maketo*.—Y en aquest cas particular, el meu innat optimisme vota en contra...

La causa catalana té ja bastanta historia per permetre's operar de dins a fóra, per irradiació, en comptes d'operar per concentració y arrauliment d'ales. Desde la nostra entrada en la Conjunció, es evident que'ns hem *posat* una causa espanyola, per ajudar a la de Catalunya y dels catalans. Nosaltres varem incorporar-nos a la Conjunció precisament per contrarrestar l'acció d'un partit anticatalà que operava dintre Catalunya. Contra'ls lerrouxistes teniem un *veto* que continúa, però no com a partit de castellans, sino com a partit d'enemics confessos de Catalunya. En cambi, el cas del partit reformista es ben divers, y podem afirmar que si ve a constituir una dreta republicana, sense que per això deixi d'integrarse en la Conjunció y en l'aliança ab el socialisme, igualment pot constituir per nosaltres una dreta en quant a catalanisme, una atenuació, si's vol, del nacionalisme, sense deixar de dirse y esser autonomista.

Per lo demés, el nou partit, si no'l rebem ab una ascètica prevenció de rivals, com si ens disputessim la femella Catalunya; si no imaginem reticencies ont tal volta no n'hi han, ab la secreta esperança de trobar-nhi; si no li oferim motius de queixa, ab el secret desitg de que sien correspostos a fi d'accentuar els agravis y fer definitives les escissions, podria servir de nucli de concentració y refermament d'aliança entre'ls avui quasi disgregats y dispersos components de l'Esquerra catalana.

Les procedencies del progressisme, els que foren antany elements de l'Unió republicana, els mateixos salmeronians d'un dia, han estat sempre, en el fons y en la forma, la dreta del catalanisme republicà; no dic la dreta en sentit del republicanisme, sino en el de catalanitat. Quan ells vingueren a nosaltres, sota'l capdilatge maxim d'en Salmerón, es veritat que abandonaren a la porta del Tivoli l'antiquat y rigid unitarisme; però nosaltres, tot formant la Solidaritat, haguérem de deixar també l'antiga intransigencia; y per això, alguns dels col·laboradors que tinguérem en aquella unió solidaria, en nom de Catalunya, inspiren una aversió previa infinitament més forta que la que puguin inspirar mai els nous col·laboradors que suscita en Melquíades Álvarez, en nom de la República, causa de tots.

Jo no he vist, per exemple, en el partit socialista, unit com nosaltres a la Conjunció, cap *rezel* envers els reformistes, per continuar l'obra en que som solidaris. Y, ab tot, les declaracions franques d'en Melquíades Álvarez rebutgen taxativament el socialisme. ¿Per què, doncs, accentuar avui aquella hostilitat reconagrada que ja va dissimularse difícilment en l'hora de la nostra Assamblea, quan ingressàrem en la Conjunció?

¿Que'l nou partit farà adeptes a Catalunya? Molt millor per nosaltres, republicans com ells. ¿No podria haverhi en aqueixa acció un disolvent del radicalisme enemic de Catalunya?—¿Que'l nou partit no farà adeptes aquí? Aleshores, com algú ha dit ja, no hi ha motiu d'alarmes y prevencions. En tot cas, no hi ha tampoc motiu per alegrarsen, mentres nosaltres mantinguem ben clara y ficsa la nostra completa reivindicació catalana.

Tot això, amics meus, ho dic ab la meva viva fè de conjuncionista, ja que la nostra doctrina d'avui, com a *medi*, com a camí de victòria, es accentuar la Conjunció. Y ho dic també ab la meva doble fè de socialista y catalanista, com a fons de doctrina que m'impediria

en tot cas l'adhesió plena y formal an el novell partit.—No pot, doncs, haverhi cap aire sospitós ni tendenciós en les meves paraules. Un absolut desinterès les inspira.

GABRIEL ALOMAR

El «caudillo» a la que salta

EN Nakens, que en mitg de les bones condicions que'l distingeixen es un tossut que no escolta la veu de l'experiencia, va convocar una junta de prohoms republicans per pactar novament l'unió de tots els grups que integren el republicanisme.

Els prohoms varen ferse el tonto. Sols en Lerroux, que com nosaltres sabia el comportament que davant el convit d'en Nakens els quefes adoptarien, va assistir a la reunió, morta abans de neixer.

Com es natural, l'idea d'en Nakens no ha passat aqueit cop d'inedita. La sessió va alsarse per manca de número, deixant an en Nakens en la major de les amargures.

En Lerroux, doncs, que sabia lo impossible de l'esfors d'en Nakens y va respondre a la crida per jugar una comedia, ha pres peu de la suposta falta de compayernisme dels capitos republicans, que ab ell no volen anar ni al cel, per despoticar novament contra tothom, exaltant una volta més la seva personalitat.

El nou discurs d'en Lerroux ha sigut engegat, aquesta vegada, en el *Teatre Granvia*, de Madrid. Ab tal motiu, els barcelonins, que estem de la farsa lerrouxista fins al cap d'amunt, ens hem estalviat una *lata*. Que *lata*, y no petita, suposa l'haver d'aguantar la verborrea d'en Lerroux, que ni diu mai lo que pensa, ni fa res de lo que diu.

Desensopimnos

Encara que, si anessim a esbrinar el per què no'ns entenem els republicans de Catalunya, podríem senyalar algunes petiteses originaries del desgavell actual, no volem embrancarnos en análisis, desconsoladors y en records de fets deplorables, limitantnos a oblidar el passat per a parlar del present y preocuparnos del pervindre.

Les nostres campanyes a favor d'un sol partit republicà de Catalunya, que visqui en cordial relació ab els demés partits republicans regionals de tot Espanya, podrà recordarles qui'ns hagi llegit, perquè no'ns hem cansat d'escriure sobre aqueit tema que creiem interessantíssim per'ls interessos de la llibertat y de nostra terra. No'ns dol insistir, y molt menys en les actuals circumstancies. Estem travessant un període d'atonia desesperadora y cal desvetllar als ensopits.

L'ideal nostre pogué veures quasi realisat després de l'Assamblea de l'U. F. N. R. a la «Sala Imperio». Si les intencions de les persones correspongessin sempre a la bondat de les paraules, la fusió perfecta dels republicans de Catalunya haguera sigut un fet de positiva

realitat y no una ilusió de feble desitg. No compremem com, en tan curt temps, s'han esvaït els efectes d'aquella hermosa Assamblea, y precisament quan més la desastrosa política dels partits monarquics exigia una acció enèrgica y perseverant.

En l'interinitat y en la vida passiva en que s'arrossega el partit republicà de Catalunya, no podem continuar. Si els organismes directores y les personalitats prestigioses no's decideixen a reorganisar fermament els elements numerosos que constitueixen el partit, s'hauran de decidir els de baix a ferho, y ningú serà més indicat per a iniciarho que'ls republicans de fóra de Barcelona, que, ab menos inteligencia potser, però segurament ab molta més voluntat senten y defensen nostres redemptors ideals. Ells segurament trobarien la fórmula senzilla que'ns portaria a una unió perfecta. Dels prohoms, al pas que anem, aviat tothom se convencerà de que no se'n pot esperar gran cosa.

Per la Llibertat y per Catalunya: el lema no pot esser més senzill. Ben units a casa nostra y ben inteligenciats ab els de fóra: la forma no pot esser més clara.

JEPH DE JESPU

N la qüestió de les isles Canaries, el Govern, per boca del senyor Canalejas, ha manifestat ja la seva opinió.

—A mi—ha dit—m'agradaria partir aquella provincia, fentne dugues.—

La raó d'aqueit criteri no l'ha explicada don Josep, però nosaltres ens la figurem.

Divide et impera.

Petit Machiavelo, el senyor Canalejas deu pensar que les Canaries, partides en dugues provincies, seran dominades més facilment.

—Y apart d'això—pot afegir,—resulta que fentho aixís, sense disparar un tiro, ni exigir al país cap sacrifici d'homens ni de diners, regalo a Espanya una nova provincia.

Dels progressistes republicans de Barcelona pot dirse ab raó allò:

Pocs y mal avinguts.

Vegis, si no, lo que actualment està succeint ab motiu de la formació del nou partit reformista.

Al ferse public que don Melquíades Álvarez havia alsat bandera, uns comitès progressistes barcelonins varen escriure una carta al nou cap de colla, comunicantli la seva adhesió y dientli que podia comptar ab ells y ab tot el partit.

Però heusaquí que, apenes esbombada la noticia, surt un'altra fracció del progressisme republicà y, valentse de la premsa, fa saber a la nació que «ells continúen sent ells» y que en lo que menos pensen es en adherirse a la política de don Melquíades.

Resultat d'aquesta divergència: el partit progressista dividit en dos:

Partit republicà progressista melquiadista.

Y partit republicà progressista no-melquiadista.

Y... fins a la pròxima escisió. Que no deurà tardar gaire.

A tot arreu succeeix lo mateix.

Els gastos publics de les nacions civilisades van creixent de tal manera, que aviat als remats humans, aixafats pel pes d'una càrrega superior a les seves forces, no'ls quedaran més que dugues sortides:

O *pagar*, resignantse a anar morint.

O *pegar*, si es que en efecte volen viure.

Fransa no s'ha quedat enrera, en aquest espantós creixement dels gastos.

¿Volen coneixer la xifra, del seu pressupost d'enguany?

Aquí la tenen:

4.748,850,537 francs.

¡Quatre mil setcents quarantavuit milions... y pico!

Lo qual vol dir, feta la comparació ab els pressupostos anteriors, que, en els tres darrers anys, els gastos de la nació veïna han aumentat de 596 milions de francs, invertits quasi tots en barcos de guerra, fusells y ametralladores.

No es extrany que, espantats davant de tan formidable sangria, els homes serens de Fransa pensin ja en la possibilitat d'un Sedán economic...

Si hi và o no hi và, es difícil dirho, però que'l camí que segueix es el que més directament hi porta, no hi haurà qui ho dubti.

Don Melquíades Álvarez, en un discurs pronunciat a Eibar el passat diumenge:

«El caudillo que ofrece la revolución á plazo fijo es un villano, porque engaña al pueblo.»

Al pronunciar aquestes paraules, ningú va preguntar al orador a quin *caudillo*'s referia. Es clar... ¡Com que tothom el coneix de sobres!

Van complintse les profecies dels que asseguraven que l'aventura del Marroc havia de ocasionar-li a Fransa molts disgustos.

L'entrada del general Lyautéy a Fez sembla haver sigut la senyal del alsament de les kàbiles. Desde aquell dia, l'exèrcit francès està com sítat a la capital del imperi que intenta *protegir*. Se surt a combat per dia y els morts hi cauen a dotzenes y els ferits a centenars.

Y tot ¿per què? ¿En nom de què's cometen aquestes atrocitats? ¿En nom del progrés humà? ¿En nom dels supremos interessos de la civilisació?

M. Jaurés, després de fer constar que l'exèrcit francès «està condemnat a ser a la vegada la víctima y l'instrument d'una política estúpida y bàrbara», ho diu ben clar en l'*Humanité*:

«¡Quin dolor y quina vergonya, al pensar que la Fransa, enganyada per especuladors sense conciencia, per diplomats tontos y orgullosos, no es altra cosa, en la terra mussulmana, que un element de destrucció!

»Els milers de combatents marroquis que acudeixen de les tribus per defensar la seva independència, per recobrar la seva antiga capital, tenen el dret de cridar a la Fransa: ¿Què us havíem fet, nosaltres? ¿Per què hem de morir?»

Però la veu del gran apostol del socialisme se perd en el vuid. Fransa s'ha llensat, cega, a l'arriscada empresa y no vol recular.

Ara no vol. ¡Veïam si quan voldrà no hi serà a temps!...

En la fogosa arenga ab que l'altre dia va obsequiar don Alejandro als seus subdits madrilenys y tornar a parlar del plet de la cal, el guix y el ciment.

Y, engrescat ab la defensa d'aquella qüestió, que tant sembla còureli, va dir, ab la seva habitual acometivitat:

«Este asunto se trató en el Congreso sin avisarme, sin decirme nada previamente, á la manera que el chulo asesta una puñalada en las tenebrosidades de una calleja...»

Repetim que don Alejandro, al expressarse aixís, parlava d'aquella sessió del Congrès en que l'Azcarate y en Pau Iglesias varen deixar-lo fet una llàstima.

No anessin vostès a pensarse que'l *caudillo*'s referia a la nit de la carretera d'Hostafrancs...

Una noticia curiosa:

«Periodics de Galicia afirman seriamente que Napoleó va neixer en aquella provincia.»

¡Quina satisfacció haurà sentit l'Emiliano, a l'enterarsen!

—Tots dos fills de Galicia... ¡Jo y ell!—haurà exclamat.

Al establiment de don Lacandro

—¿A quina hora sortirà la professó?

—¡Ai, mestressa!... No sortirà pas. Aquest any và per dintre.

El galimaties de Fez

Anava a empaitar les rates
y ha caigut a la ratera...

¿Qui ho diu això?
¿El Comitè de Molestia Social?... ¿El Co-
rreo Catalán?... ¿Don Dalmacio?...
No, senyors. ¡Ho diu Fray Gerundio! ¡Y
ho diu en les planes d'El Diluvio!

Davant d'aquestes coses, un ja no sab a
quina carta quedar-se.

Y, si no que no creiem en el
triomf de don Jaume, fins arribariem
a maliciar que'l diari de la
plassa Real, sangrant-se en salut,
de la mateixa manera que'l diu-
menge de Carnestoltes va decla-
rarse republicà, prepara ara una
evolució en sentit jaumista.

¿Que com està la situació eco-
nòmica d'Espanya, pregunten?

Llegeixin:
«Comparada ab lo que va obte-
nir-se en igual mes del any an-
terior, la recaudació del Tresor, du-
rant el passat Maig ha disminuït
uns deu milions de pessetes.»

Llegit això, fassin el favor de
recordar que'l senyor Navarro
Reverter, ilustre ministre d'His-
senda, vol augmentar notablement
el pressupost de gastos...

Y... punt.
Velsaquí, al anar a comensar
l'alegre setmana del Corpus, qui-
na es la situació econòmica de
l'alegríssima Espanya.

Don Anton ha tingut un expan-
sionament de boquilla.

¿Mai dirien què ha dit, entre
altres coses?

Que, actualment, se preocupa
en gran manera d'armonisar la
qüestió social.

¡La qüestió social en mans d'en
Maura!

¡Ai, pobres de nosaltres!
Millor dit, ¡pobres dels obrers,
que són els socis!

Els jaumistes estan d'allò més
entusiasmats ab un projecte.
El projecte es un grandios
Aplec, al qual, creuen ells, hi con-
correran Valencia y Catalunya
agermanades.

Y es que ells recorden els admirables versos
d'en Zorrilla:

*Barcelona y Valencia son dos hermanas
que reclinadas ambas del mar a orillas.*

Però, fent memòria, caldria que arrodonissin
l'estrofa ab aquets altres:

*Como tienen ideas republicanas,
no quieren ya más tratos con cabecillas.*

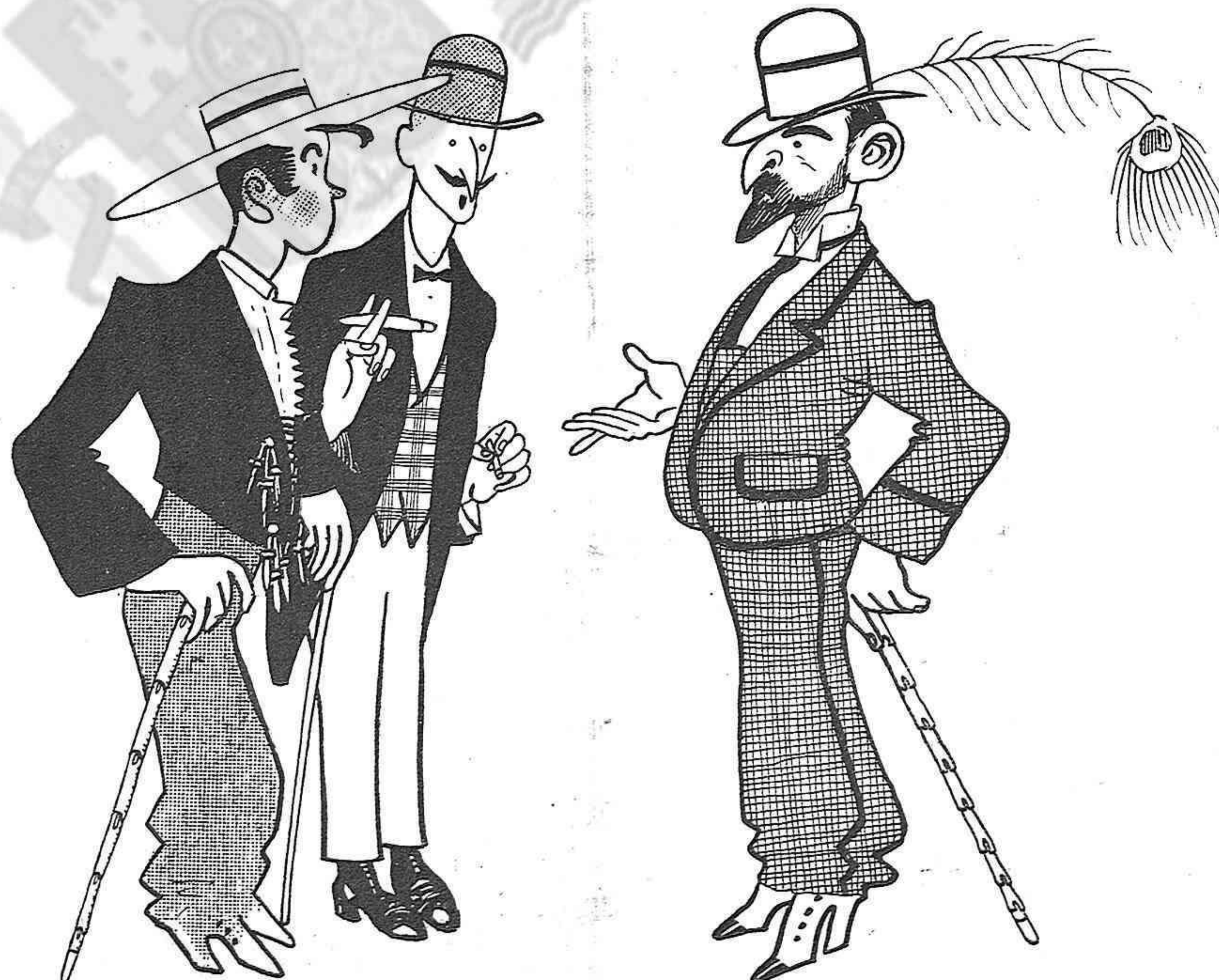
S'ha inaugurat pomposament a Igualada un
círcol de Joventut Conservadora, que's com-
promet a seguir, A per B, les inspiracions d'en
Maura.

Desde ara, doncs, ja tenen els igualadins
dues coses rares pera mostrar als forasters: :
El Crist vell y els Conservadors joves.

En atenta comunicació, don Llorens Portet,
successor d'en Ferrer Guardia, ens participa
haver reanusat les tasques edito-
rials de l'«Escola Moderna».

Desde ara, doncs, les persones
interessades en l'ensenyansa lliure
y progressiva podran adquirir
en les llibreries importants totes
les publicacions fetes per la casa
que fundà en Ferrer, y altres de
noves que anirà editant el seu
hereu intel·lectual.

EN CAMBÓ, A MADRID

—Ja ho veieu, amics. ¡Todos somos unos!

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Anonim: Ens hem en-
terat de la recepta y la tindrem en
compte d'ara endavant. Qui vulgui
fumar, que's fassi juma.—Josep
Surrallés: La solució de la xarada
s'ha gastat molt. La tarjeta no'ns
agrada prou.—P. Dalmat: Procura-
rem complaure'l; tot depèn de
l'espai sobrer.—J. M.: Rebut y gra-
cies.—Ossos a l'olla: Enterats y...
¡buenas!—J. E.: Si ho permet la
compaginació, s'insertarà tal com
demana.—R. Cases: Com que, al
revés de vostè, creiem, sincerament,
que no seria de l'agrado dels
lectors, ens abstenim de publicar la
ceva puasia.—Pep Cistellé: Es de-
fectuosa, y no ho dic per dirho.—
T. V.: Per avui, passi... però, no ho
prengui per vici, això de la llargaria.—
E. V.: Curtes, curtes, ben
curtes. En vint ratlles se pot dir
tot, senyor meu.—F. V.: No expli-
cant cap fet recent ni determinat de
importancia, crec inutil insertarla.
—J. B.: No m'es possible, per va-
ries raons.—J. C. N.: Veurem, veu-
rem... No li asseguro.